

STORTINGET

Innst. 27 L

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Prop. 131 L (2018–2019)

Innstilling fra justiskomiteen om Lov om informasjonstilgang m.m. for Partnerdrapsutvalget

Til Stortinget

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet fremmer forslag til lov om informasjonstilgang, taushetsplikt mv. for utvalg som skal undersøke partnerdrapsaker. Bakgrunnen for forslaget er at regjeringen 12. oktober 2018 satte ned et offentlig utvalg som skal gjennomgå saker med drap der gjerningspersonen er daværende eller tidligere partner.

Hensikten er å avdekke om, i hvilken grad og eventuelt på hvilken måte det har forekommet svikt i det offentlige tjenesteapparats håndtering i forkant av disse sakene. Utvalget skal gi anbefalinger som kan bidra til at fremtidige tilfeller forebygges og forhindres.

Formålet med loven er å gi utvalget tilgang til informasjon som er nødvendig for at utvalget skal kunne utføre sine oppgaver på en god måte. Lovforslaget inneholder konkrete bestemmelser om:

- 1) *Adgang til å gi opplysninger til utvalget.* Enhver skal uten hinder av lovbestemt taushetsplikt kunne gi de opplysninger til utvalget som er nødvendig for at utvalget skal kunne utføre sine oppgaver.
- 2) *Taushetsplikt for utvalget.* Medlemmene i utvalget, samt alle som vil utføre tjeneste eller arbeid for utvalget, vil underlegges taushetsplikt.
- 3) *Rettsgrunnlag for utvalgets behandling av personopplysninger.* Utvalget skal kunne behandle opplys-

ninger som er nødvendige for utvalgets arbeid, uavhengig av samtykke fra dem opplysningene gjelder.

- 4) *Forbud mot bruk av opplysninger som bevis i senere straffesak og sivil sak.* Taushetsbelagte opplysninger som utvalget har mottatt, kan ikke brukes som bevis i en senere straffesak eller sivil sak.

Departementet har i tillegg vurdert proposisjonens forhold til menneskerettighetene, herunder vern av privatlivet, uskyldspresumsjonen og forbudet mot å gi lover tilbakevirkende kraft til skade for borgerne, slik disse rettighetene er formulert i Grunnloven og EMK.

Ved utformingen av lovforslaget har departementet sett hen til hvordan forholdet til taushetsbelagte opplysninger er blitt ivaretatt og regulert ved nedsettelse av andre sammenlignbare utvalg og i andre lovbestemmelser. Det vises blant annet til lovarbeidet og den midlertidige loven som ble vedtatt i forbindelse med nedsettelsen av Barnevoldsutvalget, som skulle undersøke saker der barn har vært utsatt for grov vold, seksuelle overgrep og alvorlig omsorgssvikt (Prop. 87 L (2015–2016) Lov om informasjonstilgang m.m. for Barnevoldsutvalget). Departementet har samtidig søkt å lage et utkast til lov som er tilpasset dette utvalgets arbeid og mandat.

Lovforslaget vil i liten grad ha økonomiske eller administrative konsekvenser. Kostnadene ved utvalgets arbeid dekkes innenfor Justis- og beredskapsdepartementets ordinære budsjetttramme.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jan Bøhler, lederen Lene Vågslid og Maria Aasen-Svensrud, fra Høyre,

Ingunn Foss, Peter Frølich og Frida Melvær, fra Fremskrittspartiet, Himanshu Gulati og Solveig Horne, fra Senterpartiet, Jenny Klinge og Emilie Enger Mehl, og fra Sosialistisk Venstreparti, Petter Eide, viser til Prop. 131 L (2018–2019) Lov om informasjonstilgang m.m. for Partnerdrapsutvalget. Bakgrunnen for forslaget er at regjeringen den 12. oktober 2018 nedsatte et offentlig utvalg som skal gjennomgå saker med drap der gjerningspersonen er daværende eller tidligere partner.

Komiteen merker seg at hensikten med utvalgets arbeid er å avdekke om, i hvilken grad og eventuelt på hvilken måte det har forekommet svikt i det offentlige tjenesteapparatets håndtering i forkant av disse sakene. Komiteen merker seg videre at utvalget skal gi anbefalinger som kan bidra til at fremtidige tilfeller forebygges og forhindres.

Komiteen viser til at formålet med loven er å gi utvalget tilgang til informasjon som er nødvendig for at utvalget skal kunne utføre sine oppgaver på en god måte. Lovforslaget inneholder konkrete bestemmelser om adgang til å gi opplysninger til utvalget, taushetsplikt for utvalget, rettsgrunnlag for utvalgets behandling av personopplysninger og forbud mot bruk av opplysninger som bevis i senere straffesak og sivil sak.

Komiteen merker seg at departementet har vurdert proposisjonens forhold til menneskerettighetene, herunder vern av privatlivet, uskyldspresumsjonen og forbudet mot å gi lover tilbakevirkende kraft til skade for borgerne, slik disse rettighetene er formulert i Grunnloven og EMK. Videre har departementet ved utformingen av lovforslaget sett hen til hvordan forholdet til taushetsbelagte opplysninger er blitt ivaretatt og regulert ved nedsettelse av andre sammenlignbare utvalg og i andre lovbestemmelser. Samtidig har departementet søkt å lage et utkast til lov som er tilpasset dette utvalgets arbeid og mandat.

Komiteen viser til at opprettelsen av utvalget er del av regjeringens Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017–2021), som har som formål å redusere forekomsten av vold i nære relasjoner, samt styrke ivaretagelsen av barn utsatt for vold og overgrep. Komiteen viser videre til at for at utvalget skal komme i gang med sitt arbeid og utføre det i henhold til sitt mandat, er de lovendringer om informasjonstilgang som foreslås i proposisjonen, avgjørende.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om informasjonstilgang m.m. for Partnerdrapsutvalget

§ 1 Formålet med loven

Formålet med loven er å gi utvalg oppnevnt av Kongen i statsråd 12. oktober 2018, som skal gjennomgå saker med drap der gjerningspersonen er daværende eller tidligere partner, tilgang til opplysninger som er nødvendige for å avdekke om, i hvilken grad og eventuelt på hvilken måte det har forekommet svikt i det offentlige tjenesteapparatets håndtering i forkant av disse sakene.

§ 2 Utvalgets arbeidsområde

Utvalget skal innhente opplysninger om et utvalg av saksforløp knyttet til drap, jf. straffeloven § 275 og Almindelig borgerlig straffelov 22. mai 1902 nr. 10 § 233, eller andre forbrytelser med dødsfølge, jf. straffeloven §§ 272 og 274 og Almindelig borgerlig straffelov 22. mai 1902 nr. 10 §§ 229 og 231. Arbeidet omfatter tilfeller der forbrytelsen er begått i Norge eller på norsk skip i internasjonalt farvann.

§ 3 Formidling av opplysninger

Enhver kan uhindret av lovbestemt taushetsplikt gi de opplysningene som er nødvendige for at utvalget skal kunne utføre sine oppgaver.

Det er ikke adgang til å gi opplysninger som er omfattet av sikkerhetsloven § 5-3 første ledd eller beskyttelsesinstruksen § 4 annet ledd.

§ 4 Taushetsplikt

Bestemmelsene i forvaltningsloven §§ 13 til 13 f om taushetsplikt gjelder for enhver som utfører tjeneste eller arbeid for utvalget, med følgende særregler:

1. Taushetsplikten bortfaller etter 100 år.
2. Forvaltningsloven § 13 b første ledd nr. 6 gjelder ikke.
3. Hvis personer omfattet av denne paragrafen mottar opplysninger som er undergitt strengere taushetsplikt enn det som følger av forvaltningsloven, skal de strengere reglene gjelde.

§ 5 Behandling av personopplysninger mv.

Utvalget kan behandle personopplysninger som er nødvendige for formålet med utvalgets arbeid etter § 1 uten samtykke fra dem opplysningene gjelder, også personopplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 9 og artikkel 10.

Retten til innsyn etter personvernforordningen artikkel 15 gjelder ikke så langt det vil kreve en uforholdsmessig stor innsats å gi innsyn.

§ 6 Forholdet til arkivregelverket

Arkivmateriale som ikke skal avleveres til Arkivverket skal kasseres når utvalget har avsluttet sitt arbeid.

§ 7 Forbud mot bruk av opplysninger som bevis i senere straffesak eller sivil sak

Opplysninger som er mottatt i medhold av § 3, kan ikke brukes som bevis i en senere straffesak eller sivil sak.

§ 8 Ikrafttredelse mv.

Loven trer i kraft straks. §§ 2, 3 og 5 oppheves når utvalget har levert sin utredning.

Oslo, i justiskomiteen, den 22. oktober 2019

Lene Vågslid

leder

Solveig Horne

ordfører

